

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה
לזכות ר' מאיר בן לאה

BITACHON WEEKLY

וישלה

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request
to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon
(718) 906 – 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
יטלא בת יהודה
אהרן בן יהודה אריה הכהן
טאבא בת ביילא
שרגא פייבל בן משה יוסף
גבריאאל בן פנחס
רחל בת נחמן
משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
חיה פערל בת ביילא

פרשת וישלח תשפ"ו

פרשת וישלח

וַיֵּרָא יַעֲקֹב לֵבָנָה

The Greatest of All Three Avos Was

Super-Strong in Fighting the Yetzer Hara

Eisav commanded his son *Elifaz* to kill *Yaakov*. *Elifaz* was reluctant, and asked his mother for her opinion. "My son, do not attempt to kill *Yaakov*. He is stronger than you, and he will slay you. If your father *Eisav* was not afraid for his life, he would pursue *Yaakov* himself, rather than delegate it to you". (*Chazal*¹). Indeed, *Rashi* says² that *Yaakov* was afraid that he'd kill *Eisav*. We also find that *Eisav* had 400 men with him, and *Yaakov* took nobody with him. And *Chazal* are loaded with heroic stories how *Yaakov* and his sons, who were all super strong, wiped out 1000s of *Canaanim*, and not one of his sons was killed. (see *Ramban*³).

The one who struggles with his Yetzer (and with Simcha) is by far a greater person

Yaakov singlehandedly removed the giant stone off the *Be'er*, which normally needed many people, like a person takes off a bottle cap! There is no: פֶּקֶק doubt that *Yaakov* was downright a *Gibbor Atzum* to say the least. So

why is he so afraid of *Eisav*? By the way, all the unusual *Gevura* that he had was a sign of his true strength, i.e., הַכּוֹבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ, that he overcame his own desires, and for sure the: בְּחִיר שְׂבָבוֹת greatest of all three Avos was super-strong in this area. Especially since he was in the same stomach as *Eisav HaRasha*, and he had a terrible big-brother as an example! ***

The Main Struggle Between *Yaakov* and *Eisav* Is in *Ruchaniyus*

Rivka loved *Yaakov*. וְרִבְקָה אֲהָבָת אֶת יַעֲקֹב כִּהֵּן I understood that loving each other was a sign of being connected in the same kind of

¹ הדר זקנים על חמשה חומשי התורה (כולל פירושים מרבתינו בעלי התוספות על התורה ועל פירוש רש"י, ופירוש רבינו הרא"ש על התורה, נדפס לראשונה בליוורנו שנת ת"ר, פרשת בשלח, בדפוס ירושלים עמ' קעג, ד"ה ויבא עמלק) נמצא במדרש, עשו השביע את אליפז בנו להרג את יעקב לפי שרמיהו מן הבכורה, ואמר לו, בני בכורי, אם תהרגהו תשוב לך הבכורה. הלך אליפז נתייעץ עם תמנע אמו, והיא מנעתו ואמרה לו, בני, יעקב גבור ממך ויהרגך. ואביך הרשע, אם לא היה ירא ממנו פן יהרגהו, היה חפץ להורגו מידו יותר מעל ידי אחרים. מה עשה אליפז כדי לקיים מצות אביו ושבועתו, הלך אל יעקב ונטל ממנו כל ממונו ועני חשוב כמת.

כיון שראה עשו שלא עשה אליפז מצותו, הלך לעמלק בן אליפז ואמר לו שיהרג יעקב. נתרצה עמלק לדברי זקנו עשו, ונשבע לו שיהרגנו. כששמעה תמנע הדבר הרע, הזהירה בו כמו שעשתה לאליפז, ולא קבל דבריה. אמרה לו, חוב גדול מוטל על זרעו של אברהם, כדכתיב ועבדום וענו אותם, ואם תהרג יעקב, הרי החוב מוטל עליך ועל זרעו של עשו, כי אתם מזרע אברהם. ולכך המתין עד אחר השעבוד, שנפרע החוב ויצאו ממצרים, ויבא עליהם להנקה משבועתו. והיינו דכתיב ויבא עמלק.

² רש"י עה"פ וַיֵּרָא יַעֲקֹב מֵאֵד וַיֵּצֵר לוֹ (לב ח) וַיֵּרָא וַיֵּצֵר - וַיֵּרָא שְׂמָא יְהִירָג, וַיֵּצֵר לוֹ אִם יִהְיֶה הוּא אֶת אַחֲרִים.
³ רמב"ן עה"פ וַיֵּצֵר לוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב אֶת שְׂכָם וְאֶת חֲמוֹר אֲבִיו בְּמִרְמָה (לד יג) ואם נאמין בספר "מלחמות בני יעקב" (הוא ספר הישר) בא להם פחד אביהם כי נאספו שכני שכם ועשו עמהם שלש מלחמות גדולות, ולולי אביהם שחגר גם הוא כלי מלחמתו ונלחם בהם בסכנה, כאשר יספר בספר ההוא. ורבתינו (ב"ר פ י) הזכירו מזה בפסוק אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי (מח כב), אמרו נתכנסו כל סביבותיהם להזדווג להם, חגר יעקב כלי מלחמה כנגדן, כמו שכתב רש"י שם. אבל הכתוב יקצר בזה, כי היה נס נסתר, כי אנשים גבורים היו וכאלו זרועם הושיעה למו, כאשר קצר הכתוב בענין אברהם באור כשדים, ולא הזכיר מלחמת עשו עם החורי כלל, אבל הזכיר בכאן כי היה חתת אלקים על הערים אשר סביבותיהם, ולא נאספו כולם לרדוף אחרי בני יעקב, כי היו נופלים עליהם כחול אשר על שפת הים לרוב. וזה טעם "חתת אלקים", כי נפלה עליהם אימתה ופחד מן הגבורה אשר ראו במלחמה, ולכך אמר (לה ו) ויבא יעקב לזוה הוא וכל העם אשר עמו, להודיע שלא נפקד מהם ולא מעבדיהם איש במלחמה.

Avodas Hashem (similar to *Dovid* and *Yonasan*, who according to the *Malbim*⁴ loved each other because they shared the same high-level of *Bitachon*). *Rivka* was a *Tzadekes* despite *Besuel*, *Lavan*, and *Aram*; and *Yaakov* was *Yaakov* despite being in the same stomach as *Eisav*. That's why *Rivka* loved *Yaakov*, since they were the same type! And for the same reason: וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת יוֹסֵף מְכַל בְּנָיו לֵאמֹר יוֹסֵף אֲהַבְתִּי לְעַמִּי מִכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹסֵף אֲהַבְתִּי לְעַמִּי מִכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *Yaakov* loved his son *Yosef* the most, because he knew that *Yosef* could be a *Tzadik* despite a terrible: סְבִיבָה environment. And indeed, *Chazal* praise⁵ *Yosef* for being a *Tzadik* despite being alone in *Mitzrayim*. ****

Why does *Yaakov* tell *Eisav*: עַם לָבָן I lived together with *Lavan*, yet I kept all 613 *Mitzvos*? What does *Eisav* care about *Taryag Mitzvos*? This is one: רְאֵיהָ proof I

have, that the fear that *Yaakov* had for *Eisav* was total *Ruchaniyus*. And it's known that he was afraid of *Eisav's* superiority in *Kibud Av V'em*. (*Medrash*⁶). We can add that *Kibud Av* specifically has a guarantee of: לְמַעַן יִאָּרְכּוּ יָמֶיךָ *Arichus Yamim* (long life). So when you're at a war with a person who has the *Segula* of *Arichus Yamim*, you're scared! *****

In *Slabodka*, they made a big shpiel out of *Eisav*, since for sure it's not so simple being brought up in *Yitzchok Avinu's* house. For example, R' Isaac Sher *Zatzal* pointed out⁷ that *Eisav* killed the big *Rasha*, *Nimrod* who had thrown his *Zeide*, *Avraham* into the furnace. We also know that *Dovid* was called an *Admoni* since he was similar to *Eisav*; i.e., both are bloodthirsty. But *Dovid* channeled his lust for bloodshed in killing *Pelishtim*. (Chazal⁸). *****

Oil symbolizes "being higher" since it floats on top of all other liquids. Even if you mix oil with other liquids, the oil always floats back up. It is independent and alone

⁴ מלבים עה"פ ונפשו יהונתן נקשרה בנפשו דוד ויאקהבהו יהונתן כנפשו (שמואל א, יח א) נקשרה נפשו יהונתן בנפשו דוד, ר"ל שמצד רוח הגבורה והקדושה היה קשר והתחברות בנפש, כי הדומה ימשך וישתוקק אל הדומה, ויאקהבהו יהונתן כנפשו, ר"ל שלא היתה אהבת הערב או המועיל, רק אהבה עצמית שיאהב הטוב את הטוב, והיתה האהבה כנפשו, שהיא האהבה העזה שאין למעלה ממנה.

⁵ רש"י בפרשת ויחי עה"פ וישתחו: וישלח על ראש המטה (מז לא) על שהיתה מטתו שלימה ולא היה בה רשע שהרי יוסף מלך הוא ועוד שנשבה לבין הגוים והרי הוא עומד בצדקו.

⁶ בראשית רבה (עו ב) ויירא, שלא יהרוג, ויפיר לו, שלא יהרג. אמר, כל השנים הללו יושב בארץ ישראל, תאמר שהוא בא עלי מכה ישיבת א"י. כל השנים הללו הוא יושב ומכבד את הוריו, תאמר שהוא בא עלי מכה כיבוד אב ואם. (פירוש, מה שנתירא מעשו אף על פי שכבר הבטיחו ה' מפני שהיה לו זכות ישיבת ארץ ישראל וכבוד הוריו מה שלא היה ליעקב. יפה תאר).

⁷ לקט שיחות מוסר (חלק ראשון, מאת אדמו"ר הגאון הצדיק מרן רבי יצחק אייזיק שר צ"ל, ראש ישיבת כנסת ישראל סלבודקה, מהדורא שניה מורחבת ב"ב תשנה, עמ' קיד) ואיסור שפיכות דמים שעבר עשיו, הנה בדעת זקנים לבעלי התוספות (כה ל) נתפרשה מהותה של אותה שפ"ד: "שאותו היום הרג לנמרוד שנלחם עמו, כי כאשר התחיל עשו לצוד בשדה, מצאו נמרוד שהיה גיבור ציד, ואמר לו שאין שום אדם רשאי לצוד בשדות אלא הוא, ולקחו יום מלחמה, ובא עשו ונטל עצה מיעקב, ואמר לו, כל זמן שהיה נמרוד לבוש בגדיו החמודות לא תוכל לו, אך תאמר לו שיפשיטם אז תוכל לו, וכן עשה והרג את נמרוד". ועתה הן יש לנו לשאול, מי סיבב הריגת נמרוד, עשו בידי, או יעקב בעצתו, והלא בלי עצתו של יעקב לא היה בכחו של עשו להתגבר על נמרוד, שהיה לבוש הבגדים החמודות, ויותר חלקו של יעקב בהריגת נמרוד מחלקו של עשו. אכן לא היה משום איסור בהריגתו של נמרוד שהמריד את כל העולם על הקב"ה, והוא שהפיל את אברהם אבי אביהם לתוך כבשן האש, והיטב עשה יעקב כשהשיא לעשו איך להתגבר עליו ולהרגו למען בער את הרע מקרב הארץ וידי עשו שהוציאו את פסק דין של יעקב אל הפועל עשו תושייה במצות ובערת הרע מקרבך.

⁸ בראשית רבה (סג ח) אדמוני (תולדות כה כה) אמר רבי אבא בר כהנא, כאלו שופך דמים, וכיון שראה שמואל את דוד אדמוני, דכתיב (שמואל א טז יב) וישלח ויביאהו והוא אדמוני, נתיירא ואמר אף זה שופך דמים כעשו. אמר לו הקב"ה: עם יפה עינים,

Going Extreme in Praising Hashem Gets You Preferential Treatment

For sure there was much more in common.

The *Gemara* says⁹ that *Shaul* after one sin, he lost his *Malchus*, and *Dovid*, after two sins didn't lose his *Malchus*, since Hashem was with him and he got special favoritism treatment. The *Gevuras Ari* explains¹⁰ that *Dovid* got this special treatment because he was extreme in his praising Hashem, and he even sang over his troubles, like it says: *אם חסד אשיירה, אם חסד אשיירה* If I get *Chesed* I will sing; if I get retribution I will sing. *Dovid* sings to Hashem not only when life is comfortable, but even when he has difficulties. He also danced excessively, until his wife, *Michal*

A Yid should be so deeply involved in Shaar HaBitachon and thanking Hashem to the extreme, until he "gets out of hand" with his unending Simcha

complained about it¹¹.

He was extreme in praising Hashem. Notice how *Yaakov* said: *אני וישלח לג יא* I have EVERYTHING, and *Eisav* said: *אני וישלח לג ט* I have MOSTLY everything. Although the *Chofetz Chaim Zatzal* points out¹² how a *Tzadik* like *Yaakov* feels he has it all and is total *Sameach B'chelko*. Yet, *Rashi* says¹³ that when *Eisav* said: *אני וישלח לג ט* I have MOSTLY everything, it doesn't mean that he's still missing. It means that he is such a *Baal Ga'ava* that he says he has more than he needs.

Even A Rasha Who Is Overly Thankful Can Come Out Ahead

Perhaps we can be: *דורש לשבח* see *Eisav* in a good light. *Eisav* and *Dovid*

עשו מדעת עצמו הוא הורג, אבל זה מדעת סנהדרין הוא הורג.

⁹ יומא כב ב, אמר רב הונא, כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה, שאול באחת ועלתה לו, דוד בשנים ולא עלתה לו (ופירש"י כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה - כמה סמוך ומובטח, ואין צריך לחלות ולדאג מכל רעה, מי שהקדוש ברוך הוא בעזרו, שהרי מצינו שאול נכשל באחת ועלתה לו לרעה לקונסו מיתה, לבטל מלכותו, ודוד נכשל בשנים ולא עלתה לו לרעה).

¹⁰ גבורת ארי (על מסכת יומא, מאת כבוד הגאון הגדול חסיד האמיתי שר התורה רבינו אריה ליב זצוקללה"ה אב"ד דק"ק מיץ בעל מחבר ספר שאגת אריה וטורי אבן, יומא כב ב) כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה, המאמר הזה מבהיל להניא לב חסר האמונה לומר ח"ו לית דין ולית דיין אלא במזל תליא וחלילה חלילה לחשוב כן והחושב כן אין לו חלק באלקי ישראל ובתורתו, וכוונת המאמר דמריה סייעיה מחמת רוב מעשים טובים ודוד היה (מדוכה) (מרובה) במעשים טובים ביותר ושירותיו וזמירותיו יוכיחו ובכל צרותיו היה מזמר ומשבח כמבואר בספר תהלים, והיה דבוק בה' ומקבל הרעה באהבה ומברך עליה כדרך שמברך על הטובה כדכתיב חסד ומשפט אשירה לך אם חסד אשירה ואם משפט אשירה, וכתיב בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר בין במדת רחמים בין במדת הדין אשירה כדדרשין פ"ט דברכות (ס ב), ונקרא נעים זמירות ישראל וכתיב חצות לילה אקום להודות לך וכתיב שמרה נפשי כי חסיד אני וכדדרשין ריש פרק קמא דברכות (ד א) ומצינו שהיה מבזה את עצמו לכבוד המקום בעלותו את הארון עד שאמרה לו מיכל בת שאול.

¹¹ שמואל ב, ו יג-כג, ויהי כי צעדו נשאי ארון ה' ששה צעדים ויצבחו שור ומריא. ודוד מכרכר בכל עז לפני ה' ודוד חגור אפוד בד. ודוד וכל בית ישראל מעלים את ארון ה' בתרועה ובקול שופר. ויהי ארון ה' בא עיר דוד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה' ותבז לו בלבה. וישב דוד לכרך את ביתו ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הרקים. ויאמר דוד אל מיכל לפני ה' אשר בחר בי מאביר ומכל ביתו לצאת אתי נגיד על עם ה' על ישראל ושחקתי לפני ה'. ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמת עמם אכבדה. ולמיכל בת שאול לא היה לה ילד עד יום מותה.

¹² חפץ חיים על התורה (ביאורים ופירושים לחמשה חומשי תורה שנאמרו מפי רבינו הגדול, הגאון הצדיק מרן ר' ישראל מאיר הכהן זצוק"ל, נערך ונסדר ע"י הרב שמואל גרינמן, הוצאה שניה בני ברק תשי"ד, עמ' עו) ויאמר עשו לי רב (לג ט) ויאמר יעקב וגו' וכי יש לי כל (לג יא) ועיין ברש"י ז"ל. ואפשר גם לומר, כי בשני פתגמים הללו הביעו שניהם את השקפותיהם על העולם הזה. עשו אמר "יש לי רב", כלומר אמנם יש לי הרבה, אבל מי שיש לו מנה רוצה מאתים, ויעקב אמר "יש לי כל", כלומר לא חסר לי מאומה. עשו נתן עיניו בממון ובחמדת העולם, ויעקב הסתפק במה שיש לו.

¹³ רש"י עה"פ יש לי כל (לג יא) כל ספוקי. ועשו דבר בלשון גאווה, יש לי רב יותר ויותר מכדי צרכי.

both had similarities, and extremism was one of them. Just like *Dovid* was overly thankful, perhaps *Eisav* was also like that, and for this reason, at first he refused what *Yaakov* wanted to give him. And maybe this *Midda* caused *Yaakov* to fear him. Notice how *Dovid* could sin double and still not lose his *Malchus* because of this *Midda*. And *Eisav*, despite his sins, could *Chas V'shalom* come out ahead; *Yaakov* is in trouble. *****

Why indeed is *Kibud Av* so special that it causes: אריכות ימים long life? Because the entire essence of the *Mitzva* is being thankful to the people who created you. This fits like a glove with the *Midda* of being overly thankful to Hashem, and indeed, *Eisav* was extreme in his *Kibud Av*, and *Chazal* praise him for this¹⁴. Now we understand why

Yaakov is so afraid of *Eisav*. *Kibud Av* and thanking Hashem is the same idea. *****

Showing Unusual Thankfulness Is a Ticket to *Yeshuos*

Yaakov also says: *יש לי כל וישלח לגי* I have EVERYTHING; but being more and more excessive in thankfulness can make the difference. Like indeed, the *Sha'agas Aryeh* says that *Dovid* was acquitted from *Onesh*

(punishment) because of his **extreme** in thankfulness. **Despite your thankfulness to Hashem, it may not be extreme enough.** I

have many stories where people thanked to the degree that they made believe that they didn't even want a *Yeshua* at all, and then the *Yeshua* came. *****

Despite being the worst *Rasha*, when *Eisav* goes extreme in *Kibud Av* (putting on special clothing, etc.) he is showing unusual thankfulness which is a ticket to *Yeshuos L'maala Min HaTevah*. For good reason, did *Yaakov* choose *Yehuda* to be *Melech*, since his very name and essence is *Hoda'ah*, and only this *Midda* is the *Yesod* and the *Kiyum* (perpetuation) of *Klal Yisroel*, the "Jew"! And *Yehuda* produced a *Dovid*, who indeed had an *Eisav* disposition, which

he channeled in the right direction.

ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם לה יס

A Person's *Ikar Ma'ala* is his *Shviras HaMiddos*

My *Rabbeim* have kept telling me in the name of the *Gr"a*¹⁵: עיקר חיות האדם שבירת המדות: the main existence of a person is for *Shviras HaMiddos*. And the *Chasidische Seforim* are loaded with this concept¹⁶. Why do we need

¹⁴ בראשית רבה (סה טז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת (כז טו) מה שחמד מנמרוד והרגו ונטלו, הה"ד (משלי יב יב) חמד קשע מצוד רעים, אשר אתה בבית, שבהן היה משמש את אביו. אר"ש בן גמליאל. כל ימי הייתי משמש את אבא, ולא שמשתי אותו אחד ממאה שמשמש עשו את אביו. אני בשעה שהייתי משמש את אבא הייתי משמשו בבגדים מלוכלכים, ובשעה שהייתי יוצא לדרך הייתי יוצא בבגדים נקיים, אבל עשו בשעה שהיה משמש את אביו לא היה משמשו אלא בבגדי מלכות, אמר, אין כבודו של אבא להיות משמשו אלא בבגדי מלכות, הה"ד אשר אתה בבית, כמה נשים היו לו, ואת אמרת אשר אתה בבית, אלא דהוה ידע מאי עובדיהון.

¹⁵ הגר"א בפירושו למשלי עה"פ החזק במוסר אל תגרף נצרה פי היא חייך (משלי ד יג) כי היא חייך, כי מה שהאדם חי הוא כדי לשבור מה שלא שבר עד הנה אותו המדה, לכן צריך תמיד להתחזק, ואם לא יתחזק למה לו חיים.

¹⁶ ישמח משה (בפרשת בשלח עה"פ וישב הים לפנות בקר לאיתנו, יד כז) הנה נ"ל לפרש מה שאמרו רז"ל (ברכות יח א) צדיקים במיתתן קרוים חיים, רשעים בחייהם קרוים מתים. כי מבואר כי החיות של הכל הוא אורו ית"ש המתלבש בלבושים

to be told again and again in our *Seforim HaKedoshim*? Take a look at where everybody is running for *Yeshuos*; i.e., *Kever Rochel*. R' Dovid Bleicher *Zatzal* was there, and he said¹⁷ that he had more *His'orerus* there than at the *Kosel HaMaaravi*. **

R' Dovid Bleicher
with his son

This is because the whole *Ikar Ma'ala* of *Rochel* was her *Shviras HaMiddos*, and for this reason she is available for *Klal Yisroel* to daven.

And according to *Chazal*¹⁸, she saved us when the *Avos* and no one else could save us. Even the *Ma'aseh* of the *Akeida* wasn't enough; but giving away your own husband in order not to embarrass your sister, this is the peak of breaking *Middos*, and to *Leah*, who was her *Tzara* and her competitor! ***

Jealousy Is the Yesod of All Bad Middos

When *Avrohom* and *Yitzchok* were on the way to the *Akeida*, the *Satan* tried

וצמצומים רבים, כאמור (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כולם. והנה המרוחקים נקראים מתים בגדר המקורבים, כי עיקר ענין החיות הוא הארתו ית"ש, והבן. והנה הארתו ית"ש הוא רק למי שנתבטל נגדו ית"ש, כמבואר בספר תניא ממש בכל הספר, והנה מבואר דביטול זה יש בו מדריגות עד אין ערך, ואברהם, דוד, ומשה ויכחו, ולמטה מהן מדריגות בביטול זה עד אין שיעור, והנה שבירת הטבע או התאוה, היא גם כן ביטול והיא מיתה לכח המתאוה בעת ההיא, ועל ידי זה מושך כח וחיות, כי אתכפיא ס"א ואורו ית"ש מתגלה. והיינו במיתתן קרוים חיים, היינו על ידי מיתתן, וההיפך ברשעים, והבן. ועל פי זה ששבירת כח המתאוה היא מיתתו, יובן אמרם (ברכות סג ב) בפסוק (חקת יט יד) זאת התורה אדם כי ימות באהל, דדרשו אין התורה מתקיים אלא במי שממית עצמו עליה, דר"ל ששובר וממית תאוותו בשבילה, כמו תאוות השינה ותאוות האכילה, והבן.

¹⁷ כן כתוב בספר דברי בינה ומוסר (שיחות ומאמרים שנרשמו ע"י תלמידי ישיבות בית יוסף מפי הגה"צ רבי דוד בליאכר זצוק"ל ראש ישיבת בית יוסף מזריץ-פודליאסק, תל אביב תשל"ד, עמ' קי) בהיותו בארץ ישראל נוכחתי כי ליד קבר רחל קיימת התעוררות יתר לבכי מאשר ליד הכותל המערבי. ליד קבר רחל נפגשים באפיה של רחל, ואפיה הוא מסירת הסימנים לאחותה, בהתייחדה עם עצמה בלבד, בלי עזר ממי שהוא, ביצעה את הפעולה בדרך לחופתה, אע"פ שהשיוך משך את לבו, וכבר עברה כל הטקסים, והנה בשיא החגיגות מסרה הכל לאחיתה. זו היא פרישות! איש לא ידע מגדלות הפעולה, הכל הוטל על שכמה, והיא עצמה עזרה והשלימה במסירת הסימנים, ורק אז התחמקה ועזבה הכל לזולתה.

¹⁸ איכה רבה (פתיחתא כד) באותה שעה היה הקב"ה בוכה ואומר, אוי לי על ביתי, בני היכן אתם, כהני היכן אתם, אוהבי היכן אתם, מה אעשה לכם, התריתי בכם ולא חזרתם בתשובה. אמר הקב"ה לירמיה, אני דומה היום לאדם שהיה לו בן יחיד, ועשה לו חופה ומת בתוך חופתו, ואין לך כאב לא עלי ולא על בני, לך וקרא לאברהם ליצחק וליעקב ומשה מקבריהם שהם יודעים לבכות, אמר לפני רבש"ע איני יודע היכן משה קבור? אמר לו הקדוש ברוך הוא, לך עמוד על שפת הירדן והרם קולך וקרא: בן עמרם, בן עמרם, עמוד וראה צאנך שבלעום אויבים! מיד הלך ירמיה למערת המכפלה ואמר לאבות העולם עמדו שהגיע זמן שאתם מתבקשין לפני הקב"ה, אמרו לו, למה? אמר להם איני יודע, מפני שהיה מתירא שלא יאמרו בימך היתה לבנינו זאת, הניחן ירמיה ועמד על שפת הירדן וקרא בן עמרם בן עמרם עמוד הגיע זמן שאתה מבוקש לפני הקב"ה, אמר לו מה היום מיומים שאני מבוקש לפני הקב"ה? אמר לו ירמיה איני יודע, הניחו משה והלך אצל מלאכי השרת שהיה מכיר אותן משעת מתן תורה, אמר להם, משרתי עליונים, כלום אתם יודעים מפני מה אני מתבקש לפני הקב"ה? אמרו לו, בן עמרם, אי אתה יודע שבית המקדש חרב וישראל גלו? והיה צועק ובוכה עד שהגיע לאבות העולם, מיד אף הם קרעו בגדיהם והניחו ידיהם על ראשיהם והיו צועקים ובוכין עד שערי בית המקדש וכו' וכו', מיד פתח אברהם לפני הקב"ה ואמר רבש"ע למאה שנה נתת לי בן וכשעמד על דעתו והיה בחור בן שלשים ושבע שנים אמרת לי העלה עולה לפני ונעשיתי עליו כאכזרי ולא ריחמתי עליו, אלא אני בעצמי כפתתי אותו, ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני? פתח יצחק ואמר רבש"ע כשאמר לי אבא אלקים יראה לו השה לעולה בני, לא עכבתי על דברך, ונעקדתי ברצון לבי על גבי המזבח, ופשטתי את צוארי תחת הסכין, ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני? פתח יעקב ואמר רבש"ע לא עשרים שנה עמדת בבית לבן, וכשיצאתי מביתו פגע בי עשו הרשע ובקש להרוג את בני, ומסרתי עצמי למיתה עליהם, ועכשיו נמסרו ביד אויביהם כצאן לטבח, לאחר שגדלתם כאפרוחים של תרנגולים וסבלתי עליהם צער גידול בנים, כי רוב ימי הייתי בצער גדול בעבורם, ועתה לא תזכור לי זאת לרחם על בני? פתח משה ואמר רבש"ע לא רועה נאמן הייתי על ישראל ארבעים שנה, ורצתי לפניהם כסוס במדבר, וכשהגיע זמן שיכנסו לארץ גזרת עלי במדבר יפלו עצמותי, ועכשיו שגלו שלחת לי לספוד ולבכות עליהם וכו' וכו', באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה, רבש"ע גלוי לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה, ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהגיע זמן שיכנסו לארץ גזרת עלי בשווא לבעלי, יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד מאד, כי נודעה לי העצה, והודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי להחליפני, ולאחר כן נחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי ורחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה, ולערב חלפו אחותי לבעלי בשבילי, ומסרתי לאחותי כל הסימנים שמסרתי לבעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל, ולא

to stop them with all kinds of tricks, including turning into a lake! He told *Yitzchok* that his old father was senile, etc. The only thing that got *Yitzchok* a drop shaken up was when he was told that as soon as he is dead, then *Yishmael*, his competitor, will inherit his "toys". (*Medrash*¹⁹). The *Yesod* of all bad *Middos* is: *jealousy of the other person*. From *Kayin* and *Hevel*, *Korach*, *Y'ravam ben Nevat*, all the antisemitism, and all the wars. ****

By Breaking *Middos*, Especially with Those You Dislike, You Come Out Ahead Forever

All *Tzaros* and *Churban* comes from these *Middos Ra'os*. And this is why the *Melech HaMoshiach* (*Dovid*) is loaded with *Ha'tavah B'makom Hakpada*, i.e., *Davka* doing a favor (*Ha'tavah*) instead of being upset (*Hakpada*), and being nice to his competitors and his enemies. We have two major lessons in these *Parshiyos*: We have *Rochel* who teaches us that by breaking *Middos*, especially with those you compete and dislike, you come out forever ahead. *Rochel*, despite having only two sons (*Yosef* and *Binyamin*) becomes the official mother of *Klal Yisroel*, more than anyone. *****

When You Get More Sincere in *Tefila*, Things Start Changing

And then we have *Leah* who taught us what *Tefila* can do. I was davening for a very important issue in my life, and for a year, my *Tefilos* did zero. When I came to these *Parshiyos*, I remembered how *Leah* lost her eyelashes as a result of her incessant crying and *Tefilos*, and I decided that the message for me is to be much more sincere in *Tefila*. So I started davening: *בכל הלב* with my whole heart, and things changed!

NOVARDOK

רבי יוסף יוזל בן שלמה זלמן הורביץ
Yahrtzeit of the *Alter* of Novardok

ז' כסלו תר"פ

SIMCHA AND BITACHON OF NOVARDOK
This coming Sunday (17 Kislev) is the *Yahrtzeit* of R' Yosef Yoizel Horowitz *Zatzal*, the *Alter* of Novardok. The *Alter* could never bring himself to say: "This is mine". That's why he was so total *Simcha'dik* and relaxed. R' Isser Zalman Meltzer *Zatzal* said that the *Alter* was the *Gadol HaDor* (גדול הדור) in *Bitachon* and *Hefkeirus* (selflessness). **
After finishing his *Hesped* on the *Alter*, R'

עוד אלא שנכנסתי תחת המטה שהיה שוכב עם אחותי, והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משיבתו על כל דבר ודבר כדי שלא יכיר לקול אחותי, וגמלתי חסד עמה ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה, ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קנאתי לצרה שלי, ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה, ואתה מלך חי וקיים רחמן מפני מה קנאת לעבודה זרה שאין בה ממש, והגלית בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים בם כרצונם! מיד נתגלגלו רחמי של הקדוש ברוך הוא ואמר בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא יד-טז) כה אומר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו, וכתיב (שם) כה אומר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם ה' ושבנו מארץ אויב, וכתיב (שם) ויש תקוה לאחריהך נאם ה' ושבנו בנים לגבולם.

¹⁹ בראשית רבה (נו ד) בא לו סמאל אצל אבינו אברהם, אמר ליה סבא סבא איבדת לברך, בן שניתן לך לק' שנה אתה הולך לשחטן, א"ל ע"מ כן. אמר לו, ואם מנסה אותך יותר מיכן (ר"ל שיצור לפגוע בעצמך) את יכול לעמוד (איוב ד ב) הנסה דבר אליך תלאה. א"ל ויתר על דין. אמר לו, למחר אומר לך שופך דם את חייב ששפכת דמו של בנך, א"ל ע"מ כן. וכיון שלא הועיל ממנו כלום, בא לו אצל יצחק, אמר לו, ברא דעלובתא (הזכיר עלבון אמו, שיכמרו רחמיו עליה) הולך הוא לשוחטך, א"ל ע"מ כן. אמר לו, א"ל כל אותן הפרגזיות שעשת אמך (כל אותם דברים חמודים שקנתה אמך. רש"י), לישמעאל שגאיה דביתהא ירותרא (לישמעאל שגאיה דביתהא יפלו בירושה), ואתה אינך מכניס בלברך (ואתה אינך מכניס את זאת בלברך. מת"כ), כד לא תיעול מילא כולא תיעול פלגא (כשאומרים לשון הרע, אם לא נכנס כולו נכנס חציו, כן יצחק. ותלמוד זה מתשובה שהשיב) הה"ד ויאמר יצחק אל אברהם אביו אבי, למה אבי אבי ב' פעמים (כפל ב' פעמים, היינו ויאמר אל אברהם אביו ויאמר אבי. אמרי יושר) כדי שיתמלא עליו רחמים.

Isser Zalman turned to R' Leib Chasman *Zatzal* and asked: "Was I *Maspid* the *Alter* properly?" "No" he replied. "You forgot to mention that he was a *Talmid Chochom Muflag*". ***

The *Alter* would say²⁰: **Some people make a *K'negdo* from an *Ezer*** (i.e., they don't appreciate the positive side of their wife, and they lose a good life, in favor of holding onto bad *Middos*). And others are **smart and make an *Ezer* from a *K'negdo*** since they learn how to enjoy working on themselves and growing. ****

Turning Lemons into Lemonade

He taught how to turn a lemon into a lemonade, i.e., to work on converting minuses into pluses. For example, when he would miss the train, he would be happy, since he was so early for the next train. "The glass is half full instead of half empty". ****

This is the lifetime *Avodas HaAdam*. When a person lives like this, year after year his *Simcha* grows, since he is constantly finding new reasons to see good where he formally saw evil, and he grows and grows in his love and appreciation of Hashem's beautiful world! *****

Chazal say²¹ that *Dovid* gave thanks to

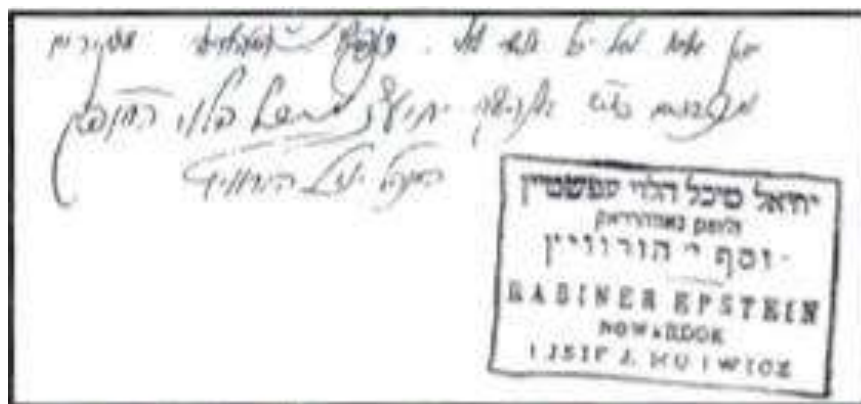
Hashem for the fact that his great-grandfather, *Boaz* didn't curse his Bubbie *Rus*, when she suddenly appeared to him in the middle of the night. Look how *Dovid* is all-out to see only good, and to go back in his roots like this! *****

Dovid has nothing better to think about?? It's almost weird! **Because *Dovid* was a true *Melech* who is above the stupidities of *Olam HaZeh* and all the kvetching.** He had more *Tzaros* than any of us, but he was a big *Baal Mussar* who loved breaking *Middos*, and he came out ahead in *Olam HaZeh* and in *Olam HaBah*. *****

Don't think he didn't feel the pain of his many misfortunes and his unpopularity. Surely he did. But he was a soldier who enjoyed a good fight against his own *Yetzer Hara*, instead of being small and petty and immature and

full of worry, and **getting too involved in the stupidities and craziness of *Olam HaZeh* and its trials and pecklach.** He was looking high-and-low for opportunities to prove how he could be positive despite the worst situation. *****

This is where the *Alter of Novardok* got his *Shita*. He writes a *Gevaldige Mussar Shmuess* about how *Nisyonos* are the best

Signatures of R' Yechiel Michel HaLevi Epstein, Rav of Novardok (author of Aruch HaShulchan), and R' Yosef Yoizel Horowitz (the Alter of Novardok), along with their shared stamp

²⁰ אמרות ופתגמים (נדפס בסוף ספר מדרגת האדם, עמ' רלז בסוף הדף) חז"ל אומרים (יבמות סג א) אַעֲשֶׂה לוֹ עֵצֶר כְּנֶגְדּוֹ (בראשית ב' יח) "זכה, עוזרתו, לא זכה, כנגדו". אחד עושה מהעזר כנגדו, ואחד מצליח ועושה מהכנגדו, עזר.
²¹ רות רבה (ו א) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך (תהלים קיט טב) משפטים שהבאת על עמונים ומואבים, וצדקות שעשית עם זקני ועם זקנתי, שאילו החיש לה קללה אחת, מאין הייתי בא, ונתת בלבו וברכה, שנאמר (רות ג' י) בְּרוּכָה אַתָּה יְיָ בְּתִי.

part of your life. If you read²² that *Shtikel* (piece), your whole life will change, and you'll be laughing while others cry (like *Rabbi Akiva* who always laughed even when *Gedolei Yisroel* cried).

I heard in the name of R' Galinsky that the *Alter* was looking for *Talmidim* who wouldn't be affected by their environment. He once sent four *Talmidim* to a city in the Baltic states to start *Yeshivos*. This area was a place which reeked from the *Tum'ah* of the notorious *Haskalah*. People asked the *Alter* why he wasn't afraid for their *Ruchaniyus* in such a spiritually

dangerous area. The *Alter* said: **"My *Talmidim* have such a fire of *Mussar* and**

***Yiras Shamayim*, that the people in that area have no chance to stand up against them!"**

When Everyone Is Kvetching, In Novardok They Are Laughing

In the truly happy world of *Novardok*, they would laugh and make a *Leitzanus* of the *Yetzer Hara*, like making fun of food (which they didn't have anyways) and the foolishness of *Kin'ah*, *Ta'ava*, and *Kavod*. Nobody was going to fool them or impress them. They were solid people, and their *Bitachon* was real. יהי רצון שיחזור May it be Hashem's will

Receipt from the Alter's Yeshiva in Novardok

that the greatness of *Novardok* should return again to its original glory.

²² ספר מדרגת האדם (מאמרי הסבא מנובהרדוק, רבי יוסף יוזל הורביץ זצ"ל), הוצאה חדשה ירושלים תשסב. מאמר נקודת האמת פרק ד, עמ' רלז) כי הוא מרגיש מנוחת הנפש ושמחה עצומה בעת הנסיון, ואינו קורא זה נסיון אלא חיים, כי אז מוציא כל כחותיו וגבורתו ובטחונו בה' מן הכח אל הפועל, וזה תכלית החיים. וכל שיתמיד יותר הנסיון או שבא נסיון אחר ברציפות, אינו מרגיש זה לעול, ולמקרה רעה, שידחוק את השעה מתי תעבור, אלא אדרבא אז יתעורר כל הרוח חיים שלו, ואז הוא מרגיש כי הוא חי לפי דרך השלימות, והוא שבע רצון ללחום אז מלחמת היצר הנדמה לו כתלמיד חכם מה שבא אצלו בחשבונות מן הכתב והקבלה, ולא יניח את עצמו להתרפות ולהתפתה מהרהורי היצר, ואין לך רוח חיים גדול מזה, כי הרגשתו גבוהה מאד ושכלו מזוקק ומופשט מכל הנגיעות.

ושם (מאמר נקודת האמת, פרק ד, עמ' רלט ד"ה אלא) כי עיקר תועלת האדם הוא רק מן הנסיון, לכן קפץ עליו רוגזו של יוסף, כי רק מנסיונות רצופות ותכופות יתעלה האדם, כמו שאמר הכתוב (וירא כב יב) עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, הרי שדוקא "עתה" נעשה לירא אלקים, כי הדעת האמתית לא היה חסר לו מקודם, אלא שהיה חסר לו הפועל, וע"י הנסיון הוציא כחותיו מכח אל הפועל. לכן מיד כשבקש יעקב לישב בשלוח, היינו לנוח מעט מנסיונות רצופות, מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף, לא בתור עונש, אלא בתור שמירה, שלא יטעה בדרכו, מפני שרק בנסיון הוא ההצלחה. וזהו מה שסיים המדרש "לא דיין לצדיקים שנוחלין עוה"ב, אלא שרוצין לישב בשלוח בעוה"ז", לא מטעם עין רעה ח"ו, אלא מטעם שזהו כל ההצלחה שיעמוד בנסיון, וזהו כל הבחינה על אהבתו הטהורה לאלקים. ומפני זה צריך האדם להיות משתוקק הרבה לנסיונות רצופים ותכופים, כי רק המה האמצעים המגיעים את האדם למדרגות הגבוהות. וכמו שאי אפשר לאדם לעלות למגדל גבוה בלא סולם, כך א"א להגיע למדרגה גבוה בלא נסיון, וכיון שהנסיון הוא הדרך, לא דיין שנוחלין על ידם העוה"ב, והיו צריכין מפני זה לחבב הנסיונות ולהשתוקק אחריהם, ולסוף רוצים לישב בשלוח, שעובר במחשבתם ספקות בהדרך הזה, ואין מקום להרהור וספק, כי הוא דבר ודאי וברור כשמש שרק זו היא הדרך, כמו שאמר הכתוב (ויחי מט טו) וירא מנחה פי טוב וגו' ויט שקמו לסבל, כי רק ע"י הסבלנות יגיע לחיים הרוחניים.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing:

USA 718 298 2077 / UK 0330-1170305 / Israel 072-398-2980 / Canada 647-797-0056

Here are the ID numbers for last week's Shiurim

When the menu starts, press 9 and the Shiur ID right away or 1# for speakers and 30# for all shiurim

Parshas Vayeitzei 5786

Shiur ID	Duration	Language
407749	4:32	English
407750	4:47	English
407751	5:26	English
408499	42:33	English
408505	3:43	English
408506	4:37	English
408507	4:43	English
409639	41:31	English

Questions To Rabbi Mandel

Preparing for Chanukah

Question: What is the proper way to prepare for Chanukah?

Answer: Try to get ahold of *Seforim* on Chanukah, as many as you can; especially those that are aiming for *Bitachon*. And start with a blatt Gemara. That's Aleph. A blatt Gemara! For Heaven's sake! It's *Gan Eden* in this world. Sit and learn! But spend a lot of time learning *Mussar* on *Bitachon*. That's Chanukah. Or else, you're full of hot-air! The *Chashmonaim* did something that you would never do, or even dream of doing. So why are you getting so excited over them? You're not one of them! Would you at least WANT to be like them?

The next time someone yells at you; the next time something goes wrong; "Why is Hashem not listening to my *Tefilos*?" Do you think the *Chashmonaim* had it easy? **Be a *Baal Bitachon* with your *Nisyonos* and laugh at them in the face! The best way to prepare for Chanukah is to say: "Eibishter, I'm expecting a *V'nahapoch Hu*, I'm already into Purim! I'm expecting just the opposite; i.e., big *Nissim*! That's Chanukah! Spend the whole Chanukah expecting *Nissim*! Write down all the *Nissim* you'd like.** R' Matisyahu Solomon *Zatzal* said that the only time we ask for *Nissim* is on Chanukah. If you forget *Al HaNissim* in bentching, we say: הרחמן, הוא יעשה לנו נסים ונפלאות (and the only guy who says it is the "nebach" who forgets!)

So sit there and become *Nissim* prone. Write down all the *Nissim* that happened to you. Write down all the *Mof'sim* that YOU have (not what "Mandel" has). You have your own *Nissim*. Write them all down, all the *Nissim* you had in your life; that's Chanukah.

The real Chanukah is to "Horveh" (concentrate intensely) on *Emuna* and *Bitachon*, and to be *מתקן* determined that the things that are "never" working CHANUKAH IT'S GOING TO WORK! And relate to *Matisyahu Cohen Gadol*; say "*Matisyahu*, how about me? I want to be like you, too!" "I also want to be like you, in my own way!" I want to become a champion to fight my own *Yetzer Hara*!"

**You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbimandel@gmail.com
To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com**

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via Zelle to weeklybitachon@gmail.com

This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up